

ROK XVI.

— SZKARLATYNA we LWOWIE sroży się ze zwiększoną znowu siłą. Wedle ostatnich zapisków statystycznych było w tygodniu od 2 do 8 bm. nowych wypadków szkarlatyny 42, z czego 5 śmiertelnych. Znaczy to, że szkarlatyna w porównaniu z przedostatnim statystyką objętych tygodniem spetęgowała się o 25 procent. Daty te są przerażające. Fizykat miejski zaś w swoim uporze zaciął się i absolutnie nic nie czyni dla tłumienia szkarlatyny. Tymczasem

niebezpieczeństwo z każdym dniem rośnie. Niebezpieczeństwo to zagraża już nie tylko miastu, ale całemu krajowi. Ze Lwowa rozszerzyła się już szkarlatyna na wsie okoliczne, mające z miastem najwięcej styczności. Teraz donoszą o pojawieniu się szkarlatyny w Rzeszowie, Bieżanach, Kosowie. Musiały ją tam zawlec dzieci, które przyjeżdżały na wakacje, lub inni przyjezdni ze Lwowa. Jest obawa, że porozwieszono ją tak po całym kraju. Dlatego jest najpilniejszym obowiązkiem rządu natychmiast podjąć akcję ku tłumieniu szkarlatyny we Lwowie i w kraju.

— Z NASZYCH ZDROJOWISK. W ubiegłą sobotę odbył się w Krynicy doroczny wiec gości, któremu przewodniczyli: dr. Tarczuch ze Lwowa, pos. Seyda z Poznania i adw. Skłodowski z Łomży. Zebrani goście uchwalili starać się o pozyskanie u władz dla zdrojowisk krajowych wszelkich możliwych ulg i inwestycji, a przede wszystkim, aby bezwzględnie przystąpiono do budowy łazienek w Krynicy wobec już w r. 1909 uchwalonego przez parlament na ten cel kredytu, dalej, aby przyspieszono budowę kolei z Muszyny do Krynicy. Wreszcie uchwalono poczynić starania u władz autonomicznych, aby opłacany przez zdrojowiska podatek krajowy i powiatowy przekazywano corocznie poszczególnym gminom w wysokości od tych zdrojowisk osiąganey.

— ROZPRAWA PRZECIW MIROSŁAWOWI SICZYNSKIEMU, mordercy ś.p. Andrzeja hr. Potockiego odbędzie się wskutek wniesionego przez obronę zażalenia nieważności, dnia 2 września b. r. w najwyższym trybunale kasacyjnym w Wiedniu.

— PRZEŚLADOWANIE SŁOWIAN NA WĘGRZECH. Kwiat i chluba dzisiejszej Słowaczyny przebywa obecnie w więzieniu. W Szegedynie są: ks. Andrzej Hlinka, dr. Šrobar, Tomik, Jancek, Janovec, Jesensky, Vlkolinsky. — W Wacowie są: Ferdis Juriga, Porubsky, Albiny, Polak i inni.

Pograniczna policja, jak hrabia Andrassy oznajmił żupanowi komitetu lipowskiego, ma być wkrótce zaprowadzona w okolicach Ružomberku, by dozorowała nie tylko wychodźców, ale i agitatorów „panslawistycznych“, którzy przychodzą z Czech i Moraw. Zaszedł nawet wypadek, że w jednej okolicy aresztowano trzech księży czeskich, podejrzewając ich o „panslawistyczną“ agitację.

— UGASZENIE „OIL CITY“. Plan akcji ratunkowej przez dyr. technicznego inż. Klarfelda, przy współudziale kierowników wypracowany, a przez urząd górniczy aprobowany, przedstawia się w następujący sposób:

Na wały, otwór wiertniczy otaczające, nałożono zrazu leje z rurami, celem ujęcia i odprowadzenia wydobywających się gazów, które ogień w znacznej mierze podsycały. Po częściowym stłumieniu płomienia w powyższy sposób, przykryto całą przestrzeń, ogniem objętą, blachą 10 mil., opatrzoną kominkami, których przeznaczeniem było odprowadzenie resztek palących się gazów. Ten proceder ułatwił znacznie przystęp do ognia, następstwem czego było zupełne zasypianie blachy ziemią. Ropa uchodziła wtedy tylko rurami, w wały powtykanymi do dołów, które w szalonym tempie przygotowane.

Tak przedstawiała się sytuacja we wtorek ubiegłego tygodnia i zdawało się, iż zupełne ugaszenie jest kwestją tylko kilku godzin. Palące się jednak gazy, te błędne ogniki, ugaszone w jednym, a ukazujące się nagle w drugim miejscu, przedstawiały wielką trudność co do opanowania. Zastosowano bezkutecznie bomby, napełnione kwasem węglowym, następnie gips. Najodpowiedniejszym środkiem okazał się jedynie tylko lepek ił, którym zalepiano wszelkie fugi i pory ziemne, którymi gaz się wydobywał. Środek powolny lecz najradkalniejszy.

W ten sposób ugaszono w zupełności po sześciogodniowej mozolnej i wytężającej pracy palący się szyb.

Prócz tego projektu otrzymał zarząd około 150 rozmaitych projektów nie tylko z Austrii samej, ale i z Rumunii, Anglii, Niemiec, Rosji i Francji, wśród tych dużo humorystycznych.

Jedną z głównych przyczyn, dla których akcja ratunkowa tak długo się przeciągała — obok rozmaitych trudności, na które kierownictwo natrafiało, były ciągle ulewki i nie korzystny wiatr.

Obecnie przedstawia się szyb jako wielki nasyp ziemny, naszpikowany rurami, odprowadzającymi po części ropę, po części gazy.

„Oil City“ produkuje teraz 90 cystern. Jest to prawdopodobnie centrum produkcji ropnej w Tustanowicach.

— ZEMSTA ŻYDÓW. Pewien żydek opisuje w rosyjskim „Wileńsk. Westniku“ następujący fakt, jaki zaszedł w Druskiennikach. Administracja tego lotniska sprowadziła z Grodna parostatek z muzyką, w celu urządzenia przejażdżki po Niemnie, przyczem urządziła tak, że ani jeden bilet nie dostał się do rąk nie tylko żydów ale Rosjan. Młodzież żydowska nie mogła, jak pisze autor korespondencji, „znieść tego z należytą pogardą“ i zmusiła na przystani orkiestrę, ażeby „na złość Polakom“ zagrała rosyjski hymn narodowy!

Żydowski korespondent „Wil. Wiest.“ nie ograniczył się jednak na zaznaczeniu tej szczególnej zemsty żydów za pomocą „istotno ruskiej“ manifestacji. Przestrzega on również rząd rosyjski, aby nie dawał Polakom autonomii, a Druskienniki poddał przymusowej kontroli czynowników...

Te zycielne rady żydowskie pod adresem rządu rosyjskiego są zapewne wyrazem wdzięczności żydów za... pogromy antyżydowskie.

— CZWARTY MIĘDZYNARODOWY KONGRES ESPERANTO. Z Drezna donoszą: Otwarto tutaj uroczyste czwarty międzynarodowy kongres zwolenników Esperanto. Króla saskiego zastępował szambelan Criegern. Dr. Zamenhof, twórca mowy wszechświatowej, który przybył z nadburmistrzem dr. Beutlerem i delegatami poszczególnych narodowości i rządów, przywitano burzą długotrwałych, nie milknących oklasków, poczem odśpiewano kilka hymnów w języku Esperanto. Prezydent trzeciego kongresu Colonel Pollen z Londynu otworzył posiedzenie uroczystościowe i oddał następnie prezydium w ręce dr. Mybs z Hamburga, który podziękował królowi za przyjęcie protektoratu oraz władzom miejskim za ugoszczenie. Z polecenia ministerjum oświaty przemawiał tajny radca Lange, który zaznaczył, że Esperanto jest mową, którą wszystkie narody winny posługiwać się do pomocy. Po wygłoszeniu jeszcze kilku innych przemówień wszedł na mównicę dr Zamenhof, przyjęty z olbrzymim entuzjazmem. Twórca mowy tej omawiał idealne i realne znaczenie Esperanto i podkreślił z zadowoleniem, że jest to pierwszy kongres, który zyskał poparcie rządu; następnie składali liczni delegaci rządów i korporacji naukowych swe życzenia.

— KSIĄZKI ROZNOŚCIELKAMI ZARAZY. Prof. Petersen z Upsali poddał badaniu książki czytane przez suchotników i znajdował na każdej stronie bakterje gruźlicze. Pochodziły one stąd, że suchotnik podczas czytania kaszlał, a z każdym odkaslnięciem wyrzucał z płuc tysiące bakterji. — Prof. Peterson poddał także badaniu wszystkie przedmioty znajdujące się w pokoju suchotnika tak chorego, że leżąc go już w łóżku i okazało się, że chory ten podczas zwykłej rozmowy, głosem wcale nie podniesionym, wyrzucał mikroby suchotnicze ze swych ust, na odległość nawet 6 met. Prof. P. ustawiał mianowicie ekrany (zasłony) z desinfekcjonowanego płótna, i potem z tych ekranów zbierał mikroby. Okazało się tedy, że na odległość 1—2 metrów po zwykłej rozmowie suchotnika leżało tysiące mikrobów; im zaśłona była umieszczona dalej, tem mikrobów było mniej, ale były nawet jeszcze na odległości 4 met. po zwykłej, wcale nie namiętnej, ani w rozdrażnieniu prowadzonej rozmowie. Z tego wyprowadza ten sławny szwedzki uczony wniosek, że suchotnikowi należy stanowczo odosobniać i to już w tem stadium choroby, gdy oni zaczynają wieczorami gorączkować, a jeszcze nie kaszla, bo już wtedy podczas rozmowy wyrzucają ze śliną tysiące mikrobów na otaczających ich ludzi i przedmioty.

KATASTROFA W KOPALNI.

LONDYN. — Skutkiem wybuchu gazów w kopalni węgla w Abran uległo zasypaniu 60 górników. Dotychczas nie zdołano dotrzeć do szybu zasypanego. Istnieje obawa, że wszyscy górnicy zginęli.

KATASTROFA KOLEJOWA.

PARYŻ. „Petit Parisien“ donosi z Constantine, że koło tej miejscowości wpadł pociąg towarowy do rzeki. Służba kolejowa odniosła ciężkie obrażenia.

PODRÓŻ FLOTY AMERYKAŃSKIEJ.

SYDNEY. Przybyła tu amerykańska flota wojenna.

ANGLIA, ROSJA I JAPONIA.

PETERSBURG. Wczoraj nadeszła tu nota Japonii zawiadamiająca o przystąpieniu do angielsko-rosyjsko-amerykańskiego traktatu o rybołówstwie.

DZUMA I CHOLERA W ROSJI.

ASTRACHAN. Cholera panuje obecnie w Astrachaniu, we wszystkich powiatach i stepach kałmyckich, należących do tej gubernji. Na stepach kirgiskich zachorowało osób 218, wyzdrowiało 49, zmarło 104. W osadzie kirgiskiej wydarzyło się kilka wypadków dzumy, na którą zmarło dotychczas osób 9 z pośród 13 chorych.

MOSKWA. — Policja śledcza wykryła prowadzenie na wielką skalę handlu starymi oczyszczanymi markami pocztowymi i stemplowymi. W ciągu dwóch miesięcy specjalnie zorganizowana w tym celu banda zdołała wypuścić tych marek w obieg za 6 milionów rubli, sprzedając zużyte marki pocztowe i stemplowe wartości od 5 kopiejek do rubla. Fabrykacja odbywała się w Warszawie, a sprzedaż w Moskwie. Przesyłano marki za zaliczeniem. Aresztowano w tej sprawie urzędnika poczty moskiewskiej, dwóch właścicieli sklepów, dwóch subiektów handlowych, pewną osobistość, która podawała się za kolekcjonistę marek, dwóch nabywców starych marek w Petersburgu, dwie kobiety oraz 20 żydów warszawskich.

Ceny targowe z dnia 18 sierpnia r. b.

na 100 klg.

	od	—	do	—
Pszonica biała	22 80	—	24 40	—
„ czerwona i żółta	20 80	—	24 90	—
„ węgierska	18 —	—	19 90	—
Żyto krajowe	20 90	—	21 90	—
„ węgierskie	16 —	—	16 —	—
Jęczmień na krupy	—	—	—	—
„ browarny	—	—	—	—
„ słowacki	—	—	—	—
„ na pasze	15 —	—	15 50	—
Owies z opłatą akcyz.	15 90	—	16 90	—
Proso	14 —	—	14 80	—
Jagły	24 —	—	26 —	—
Tatarska	17 20	—	18 80	—
Kukurydza	15 60	—	16 10	—
Groch	22 50	—	23 —	—
Fasola	17 —	—	26 —	—
Wyka	20 —	—	32 —	—
Bzepak zimowy	—	—	—	—
Koniczyna nasiennea szw. biała	—	—	—	—
„ „	—	—	—	—
Tymotka	—	—	—	—
Esparsetta	—	—	—	—
Soczewica	20 —	—	50 —	—
Śloma	7 20	—	8 —	—
Siano	8 —	—	9 20	—
Koniczyna pastewna	10 80	—	12 —	—
Ziemniaki	3 20	—	4 —	—
Jaja	kopę 2 90	—	3 60	—
Masło	1 kg 2 10	—	2 60	—
Spirytus na 75° Tralesa	1 hl. —	—	210 —	—
„ „ 95° „	1 hl. —	—	170 —	—

Telegramy.

KULTURTRÄGERZY.

GNIEZNO. Sąd kryminalny skazał wybitnego sędziego Steinhardta na 2 lata i tydzień więzienia za przestępstwa homoseksualne.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.